

LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS

N U T A R T I S
LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2008 m. balandžio 24 d.
Vilnius

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Laimučio Alechnavičiaus (pranešėjas), Ričardo Piličiausko ir Vaidos Urmonaitės (kolegijos pirmininkė), sekretoriaujant Loretai Česnavičienei, dalyvaujant pareiškėjo atstovui Leandriui Pociui ir atsakovo atstovei Daivai Tamulionienei,

viešame teismo posėdyje apeliacine tvarka išnagrinėjo administracinę bylą pagal atsakovo Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos skundą dėl Vilniaus apygardos administracinio teismo 2007 m. birželio 26 d. sprendimo administracinėje byloje pagal pareiškėjo Vilniaus miesto vyriausiojo policijos komisariato skundą atsakovui Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai dėl nurodymo panaikinimo.

Teisėjų kolegija

n u s t a t ė:

I.

Pareiškėjas kreipėsi į teismą, prašydamas panaikinti Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos 2007-02-22 nurodymą Nr.2R-462(2.13). Pareiškėjas nurodė, kad skundžiamame sprendime atsakovas pripažino, jog duomenys Vilniaus miesto vyriausiajame policijos komisariato (*toliau – ir Vilniaus m. VPK*) buvo tvarkomi tikslais, nesuderinamais su tais tikslais, kuriais šie duomenys buvo surinkti ir toliau tvarkomi registre. Ginčijamu nurodymu pareiškėjas įpareigotas nutraukti asmenų, baustų už Kelių eismo taisyklių pažeidimus, asmens duomenų (vardo, pavardės, gimimo metų, įvykdyto administracinio teisės pažeidimo laiko ir vietos, nustatyto neblaivumo (girtumo) laipsnio, ATPK straipsnio, numatančio atsakomybę už padarytą

administracinį teisės pažeidimą, už šį pažeidimą taikytą sankciją) skelbimą įstaigos interneto tinklapyje visuomenės informavimo, auklėjamaisiais ir administracinių teisės pažeidimų prevencijos tikslais.

Pareiškėjas paaiškino, kad atsakovo nurodymas nepagrįstas dėl šių priežasčių:

1) Nurodyme konstatuota, jog pareiškėjas skelbė asmens duomenis iš Kelių eismo taisyklių pažeidimų ir eismo įvykių registro, tačiau nei pačiame nurodyme, nei kitoje surinktoje medžiagoje nėra nustatytas registro naudojimo faktas. Išnagrinėjus administracinį teisės pažeidimą, susijusį su transporto priemonės vairavimu neblaivaus arba apsvaigusio nuo narkotikų, vaistų ar kitų svaigiųjų medžiagų asmens, ir priėmus nutarimą bei paskyrus vairuotojui nuobaudą, skelbti viešai įpareigojo Vilniaus m. VPK viršininko 2004-04-30 nurodymas Nr.1-N-8, priimtas vadovaujantis Administracinių teisės pažeidimų kodekso (toliau-ATPK) normomis dar iki registro įsteigimo;

2) Vienas iš administracinės teisės principų yra atsakomybės principas – tai valstybės reakcija į vienokį ar kitokį pažeidimą ir apibrėžiamas kaip teisės pažeidėjui daromas poveikis, pasireiškiantis pažeidėjo antisuomeninio poelgio smerkimu. ATPK 6 straipsnis numato, jog valstybiniai organai, visuomeninės organizacijos, darbo kolektyvai rengia ir įgyvendina priemones, kuriomis siekiama užkirsti kelią administraciniams teisės pažeidimams, išaiškinti ir šalinti priežastis bei sąlygas, padedančias juos padaryti, auklėti piliečius, kad jie būtų didžiai sąmoningi ir drausmingi, griežtai laikytųsi įstatymų. Pagal ATPK 288 str. nutarimo administracinio teisės pažeidimo byloje paskelbimas yra viešas. Atsižvelgęs į tai, mano, kad bylos duomenų skelbimas atitinka ATPK nuostatas ir Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo 3 straipsnio reikalavimus;

3) Vienas iš policijai, taip pat ir pareiškėjui, keliamų uždavinių yra saugaus eismo priežiūra, o šio uždavinio įgyvendinimo neatsiejama dalimi yra teisės pažeidimų kelių eismo sferoje prevencinių priemonių įgyvendinimas. Pareiškėjas viešai skelbia tuos sprendimus, kuriais nubausti asmenys, vairavę neblaivūs ar apsvaigę, t.y. padarę tyčinius, šurkščius ATPK pažeidimus bei piktnaudžiavę specialiąja teise, taip suteikdami visuomenei įvertinti atskirų jos narių elgesį. Minėtų pažeidimų prevencijos ir užkardymo svarbą pažymėjo ir dalis Seimo narių, teikdami atitinkamų ATPK straipsnių pakeitimų projektus.

Atsakovas atsiliepiu į skundą prašė skundą atmesti ir paaiškino, jog po administracinio teisės pažeidimo bylos užbaigimo KET pažeidimus padariusių asmenų asmens duomenys automatiškai būdu yra tvarkomi registre, vadovaujantis Lietuvos policijos generalinio komisaro 2006-06-02 įsakymu Nr.5-V-346 patvirtintais Kelių eismo taisyklių pažeidimų ir eismo įvykių registro nuostatais. Iš čia daro išvadą, jog asmenų duomenys renkami ne tik juos tvarkyti susistemintoje duomenų rinkmenoje – administracinio teisės pažeidimo byloje, bet ir juos tvarkyti registre automatiškai būdu. Nagrinėjant asmenų skundus nustatyta, jog asmenų, padariusių KET pažeidimus, duomenys skelbti pareiškėjo interneto tinklapyje tam, kad būtų informuota visuomenė, būtų įgyvendinta auklėjamoji administracinės teisės funkcija ir t.t., tačiau

duomenų valdytojas šiuo atveju privalo užtikrinti, kad nebus pažeista asmenų teisė į privatų gyvenimą ir kad pats duomenų skelbimas bus teisėtas. Mano, jog toks duomenų skelbimas neteisėtas ir pažeidžia Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo 3 str. 1 d. 1, 2 punktus, Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 8 bei Policijos veiklos įstatymo 6 straipsnius. Į skundo teiginį, jog atitinkamų duomenų skelbimas yra teisės pažeidimų kelių eismo sferoje prevencinių priemonių įgyvendinimas, nurodė, jog Policijos veiklos įstatymo 19 straipsnis nustato baigtinį policijos pareigūnų teisių, vykdant nusikalstamų veikų ir kitų teisės pažeidimų prevenciją, sąrašą, o jame KET pažeidėjų duomenų skelbimas nenumatytas. Teigė, jog Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2006-09-21 nutarime konstatavo, jog viešasis interesas, kaip bendras valstybės, visos visuomenės ar visuomenės dalies interesas, turi būti derinamas su individo autonomiais interesais, nes ne tik viešasis interesas, bet ir asmens teisės yra konstitucinės vertybės. Pareiškėjo interneto tinklalapyje skelbiami asmenų vardai, pavardės, gimimo data ir kt., kas leidžia nustatyti konkretų asmenį, ir toks skelbimas nepateisina visuomenės intereso tokią informaciją gauti, o tik tenkina smalsumą, todėl negali būti pateisinamas ATPK 254, 288 str. nuostatomis. Atkreipia dėmesį į tai, jog asmenų duomenys, kurie buvo skelbti pareiškėjo interneto svetainėje, iki šiol prieinami internete.

II.

Vilniaus apygardos administracinis teismas 2007 m. birželio 26 d. sprendimu pareiškėjo skundą patenkino.

Teismas nurodė, kad Vilniaus m. VPK internetiniame puslapyje skelbti tokie duomenys kaip administracinio teisės pažeidimo padarymo laikas ir vieta, nustatytas neblaivumo (girtumo) laipsnis, ATPK straipsnis, numatantis atsakomybę už asmens padarytą administracinį teisės pažeidimą, už pažeidimą taikyta sankcija – asmens duomenimis nelaikytini, todėl ir atsakovės nurodyme konstatuoti pažeidimai, liečiantys asmens duomenų tvarkymą, jų atžvilgiu negali būti taikomi, o nurodymo reikalavimas nutraukti asmenų, baustų už Kelių eismo taisyklių pažeidimus, įvykdyto administracinio teisės pažeidimo laiko ir vietos, nustatyto neblaivumo (girtumo) laipsnio, ATPK straipsnio, numatančio atsakomybę už padarytą administracinį teisės pažeidimą, už šį pažeidimą taikytą sankciją) skelbimą įstaigos interneto tinklalapyje visuomenės informavimo, auklėjamaisiais ir administracinių teisės pažeidimų prevencijos tikslais – neteisėtas ir nepatenka VDAI kompetencijos ribas (Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo (*toliau – ir ADTAĮ*) 29 str. 2 d.).

Asmens duomenų teisėto tvarkymo kriterijai išvardinti ADTAĮ 5 str. 1 dalyje, pagal kurią asmens duomenys gali būti tvarkomi, jeigu: 1) duomenų subjektas duoda sutikimą; 2) sudaroma arba vykdoma sutartis, kai viena iš šalių yra duomenų subjektas; 3) pagal įstatymus duomenų valdytojas yra įpareigotas tvarkyti asmens duomenis; 4) siekiama apsaugoti duomenų subjekto esminius interesus; 5) įgyvendinami oficialūs

įgaliojimai, suteikti valstybės bei savivaldybių institucijoms arba trečiajam asmeniui, kuriam teikiami asmens duomenys; 6) reikia tvarkyti dėl teisėto intereso, kurio siekia duomenų valdytojas arba trečiasis asmuo, kuriam teikiami asmens duomenys, ir jei duomenų subjekto interesai nėra svarbesni. Nors minėtame Vilniaus miesto VPK viršininko 2004-04-30 nurodyme Nr.1-N-8 duomenų rinkimo (paskelbimui) teisiniai pagrindai ir nebuvo nurodyti, teismas nusprendė, kad šiuo atveju, analizuojant, ar asmens duomenys buvo tvarkomi teisėtai, derėtų remtis ADTAĮ 5 str. 1 dalies 6 punktu: policija gali steigti visuomenės informavimo priemones (internetas yra viena iš visuomenės informavimo priemonių rūšių), kuriose visuomenei būtų teikiama informacija apie nusikalstamų veikų ir kitų teisės pažeidimų prevencijos priemonių, kitų policijos uždavinių įgyvendinimą bei skelbiama kita su policijos veikla susijusi informacija (9 str. 2 d.);

Teismas nurodė, kad Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2002-10-23 nutarime yra pasisakęs, jog Konstitucijos 22 straipsnyje yra įtvirtintas žmogaus privataus gyvenimo neliečiamumas, kuris apima asmeninio, šeimos ir namų gyvenimo, garbės ir reputacijos neliečiamumą, asmens fizinę ir psichinę neliečiamybę, asmeninių faktų slaptumą, draudimą skelbti gautą ar surinktą konfidencialią informaciją ir kt. Tačiau taip pat pažymėta, jog teisė į privatumą nėra absoliuti. Pagal Konstituciją riboti konstitucines žmogaus teises ir laisves, taigi ir teisę į privatumą, galima, jeigu yra laikomasi šių sąlygų: 1) tai daroma įstatymu; 2) ribojimai yra būtini demokratinėje visuomenėje siekiant apsaugoti kitų asmenų teises bei laisves ir Konstitucijoje įtvirtintas vertybes, taip pat konstituciškai svarbius tikslus; 3) ribojimais nėra paneigiama teisių ir laisvių prigimtis bei jų esmė; 4) yra laikomasi konstitucinio proporcingumo principo (2002-09-19 nutarimas). Atsakovė aptariamam atveju ADTAĮ 5 str. 1 dalies 6 punkte numatytos galimybės asmens duomenis, įvertinus visus aspektus, tvarkyti dėl teisėto intereso, kurio siekia duomenų valdytojas arba trečiasis asmuo, kuriam teikiami asmens duomenys, ir jei duomenų subjekto interesai nėra svarbesni, nenagrinėjo.

III.

Atsakovas apeliaciniu skundu prašo panaikinti Vilniaus apygardos administracinio teismo 2007 m. birželio 26 d. sprendimą ir priimti naują sprendimą, kuriuo pareiškėjo skundą atmesti. Atsakovas nurodo šiuos argumentus:

1. Nesutinka su teismo motyvu, kad duomenys apie asmens padarytą administracinį teisės pažeidimą (įvykdyto administracinio teisės pažeidimo laikas ir vieta, nustatytas neblaivumo (girtumo) laipsnis, ATPK straipsnis, numatantis atsakomybę už padarytą administracinį teisės pažeidimą, už šį pažeidimą taikytą sankciją), nelaikytini asmens duomenimis, kai pateikiant šiuos duomenis nurodomas ir konkretus pažeidimą padaręs asmuo. Pagal ADTAĮ 2 straipsnio 1 dalį, asmens duomenys - bet kuri informacija, susijusi su fiziniu asmeniu - duomenų subjektu, kurio tapatybė yra žinoma arba gali būti tiesiogiai ar netiesiogiai nustatyta pasinaudojant tokiais duomenimis kaip asmens kodas, vienas arba keli asmeniui būdingi fizinio, fiziologinio, psichologinio, ekonominio, kultūrinio ar socialinio pobūdžio požymiai.

2. Nesutinka su teismo išvada „kad tiek E. V., tiek R. D. atžvilgiu duomenys nebuvo tvarkomi (skelbiami) nei pagal Policijos programinio paketo aprašymą, nei pagal Kelių eismo taisyklių pažeidimų ir eismo įvykių registrą (*toliau – ir Registras*), todėl darytina išvada, kad minėtų asmenų 2006-12-07 ir 2006-12-20 padarytiems pažeidimams Registro nuostatų taisyklės negalėjo būti taikomos“. Nurodo, kad duomenys apie visus KET pažeidimus ir eismo įvykius, kurių tyrimas įstatymais pavestas policijos įstaigoms, jų tyrimų veiksmai ir rezultatai tvarkomi Kelių eismo taisyklių pažeidimų ir eismo įvykių registre. Po administracinio teisės pažeidimo bylos užbaigimo, E. V. ir R. D., kaip ir visų kitų KET pažeidimus padariusių asmenų, asmens duomenys automatinio būdu yra tvarkomi Registre, o šių asmenų duomenų apie jų padarytus KET pažeidimus tolesnio tvarkymo tikslus ir būdus reglamentuoja Lietuvos policijos generalinio komisaro 2006 m. birželio 2 d. įsakymu Nr. 5-V-346 patvirtinti Kelių eismo taisyklių pažeidimų ir eismo įvykių registro nuostatai (*toliau – ir Nuostatai*). Nuostatų 3 punkte nustatyta Registro veiklos pradžia - 2006 m. liepos 1 d. Pagal Lietuvos policijos generalinio komisaro 2006 m. birželio 2 d. įsakymo Nr. 5-V-346 3.2 punktą, Registro duomenys, kuriuos numatoma tvarkyti pagal šio įsakymo 2.1 punkte patvirtintus Registro nuostatus ir kurie nebuvo tvarkomi pagal Policijos programinio paketo aprašymą, pradedami tvarkyti nuo 2007 m. sausio 1 d. E. V. ir R. D. skundų nagrinėjimo metu nustatyta, kad jų asmens duomenys Vilniaus m. VPK tinklalapyje buvo skelbiami 2007 m. sausio mėnesį, todėl toks jų asmens duomenų skelbimas išnagrinėjus administracinę bylą turi būti atliekamas vadovaujantis Nuostatais.

3. Teismas ginčijamu atveju nepagrįstai taikė ADTAĮ 5 straipsnio 1 dalies 6 punktą. Teismas, nusprenddamas, kad E. V. ir R. D. asmens duomenys Vilniaus m. VPK interneto tinklalapyje buvo paskelbti vadovaujantis ADTAĮ 5 straipsnio 1 dalies 6 punktu, sprendime nenurodė, kokį konkrečiai teisėtą interesą ginant Vilniaus m. VPK interneto tinklalapyje buvo paskelbti asmenų asmens duomenys, kodėl šiuo atveju duomenų subjekto, kuriam už jo padarytą KET pažeidimą buvo paskirta įstatymų numatyta nuobauda, interesai nėra svarbesni už šį teisėtą interesą, kokia žala visuomenei būtų padaryta, asmens duomenų viešai nepaskelbus.

Sprendžiant, ar interesas yra teisėtas, būtina atsižvelgti į trečiųjų asmenų, kuriems atskleidžiami asmens duomenys, interesus, taip pat į galimas pasekmes duomenų subjekto. Taip pat toks interesas turi nepažeisti pagrindinių teisės principų. Asmenų, padariusių KET pažeidimus, duomenų paskelbimas Vilniaus m. VPK interneto svetainėje aukščiau nurodytais tikslais apriboja asmenų, padariusių KET pažeidimus, teisę į privatų gyvenimą, kuri yra ginama Lietuvos Respublikos Konstitucija (*toliau - Konstitucija*) (Konstitucijos 22 straipsnis) ir nepateisina visuomenės intereso tokią informaciją gauti, o tik tenkina visuomenės smalsumą. Inspekcijai ir teismui nebuvo pateikti jokie duomenys apie atliktus tyrimus, kurie įrodytų, kad toks KET pažeidimus padariusių asmens duomenų paskelbimas turėtų įtaką KET pažeidimų skaičiaus mažėjimui.

Atsakovas nesutinka, kad ATPK 254 ir 288 straipsniai suteikia teisę skelbti administracine tvarka nubaustų KET pažeidėjų duomenis. Viešo bylų nagrinėjimo principas užtikrina traukiamojo administracinės atsakomybės asmens teisę į teisingą bylos nagrinėjimą ir visuomenės interesą į administracinio teisės pažeidimo bylos proceso skaidrumą. Be to, tikrai dėl tam tikro proceso viešumo lygmens plačioji visuomenė ir visuomenės informavimo priemonės gali šiek tiek „kontroliuoti“ administracinio teisės pažeidimo bylą nagrinėjančios institucijos darbą. Tačiau po to, kai administracinio teisės pažeidimo bylą nagrinėjanti institucija paskelbia nutarimą administracinio teisės pažeidimo byloje, kuriuo pažeidėjui paskiriama įstatymų numatyta nuobauda, duomenų subjekto interesai išsaugoti asmeninio gyvenimo privatumą nusveria visus kitus interesus, todėl toks pažeidėjų asmens duomenų paskelbimas interneto svetainėje, leidžiantis visai visuomenei atpažinti pažeidėjus, kelia grėsmę jų asmeniniam gyvenimui ir negali būti pateisinamas ATPK 254 ir 288 straipsnių nuostatomis, nes šie straipsniai reglamentuoja bylos nagrinėjimo procedūrą ir nutarimo oficialaus paskelbimo momentą.

Pareiškėjas atsiliepimu į apeliacinį skundą prašo apeliacinį skundą atmesti, pirmosios instancijos teismo sprendimą palikti nepakeistą. Pareiškėjas nurodo šiuos argumentus:

1. Nei nurodyme, nei surinktoje medžiagoje nebuvo nustatyta, kad Vilniaus m. VPK skelbė asmens duomenis iš Kelių eismo taisyklių pažeidimų ir eismo įvykių registro (toliau - Registras), kurio nuostatus 2006 m. birželio 2 d. įsakymu Nr. 5-V-346 patvirtinto Lietuvos policijos generalinis komisaras.

2. Vienas iš policijai keliamų uždavinių yra saugaus eismo priežiūra. Šio uždavinio įgyvendinimo neatsiejama dalimi yra ir teisės pažeidimų kelių eismo sferoje prevencinių priemonių įgyvendinimas. Atsižvelgdamas į ATPK 254 bei 288 straipsnių nuostatas, pareiškėjas viešai skelbia sprendimus konkrečiose administracinėse bylose, kuriose konstatuoti faktai, kad konkretus asmuo transporto priemonę vairavimo neblaivus ar apsvaigęs nuo narkotinių medžiagų ir pripažintas padaręs tyčinį, šiurkštų ATPK pažeidimą bei piktnaudžiavęs suteikta specialia teise. Toks viešas paskelbimas atitinka administracinės teisės principų turinį ir ATPK reikalavimus bei įgyvendina visuomenės interesą stiprinti eismo saugumą ir šalinti itin šiurkščių administracinių teisės pažeidimų priežastis. Tai taip pat suteikia galimybę visuomenei įvertinti atskirų jos narių elgesį ir taip įgyvendinti auklėjamąją administracinės teisės funkciją.

3. Vertinant teisinės atsakomybės požiūriu, ir pripažįstant, kad žmogus vieną ar kitą veiksmą atliko savanoriškai, suprasdamas to veiksmo prasmę ir suvokdamas galimus neigimus padarinius, jį reikia tiek morališkai, tiek teisiškai laikyti atsakingu už atliktus veiksmus. Tokia nuostata grindžiama pati atsakomybė teisės teorijoje bei administracinėje teisėje. Todėl asmuo sąmoningai atlikęs veiksmus, pažeidžiančius įstatymus, prisiima ir atsakomybę už šiuos veiksmus, su visomis susijusiomis pasekmėmis, nes atsakomybė apibrėžiama kaip potenciali galimybė teisės

pažeidėjui patirti tam tikrus neigiamus padarinius. Taip pat viena iš esminių teisinės atsakomybės dalių yra pažeidėjo elgesio smerkimas bei teisinių sankcijų jam taikymas. Teisės pažeidėjas priverčiamas patirti tam tikrus neigiamus, nepalankius moralinio, materialinio, fizinio ar organizacinio ir kitokio pobūdžio padarinius, netenka teisių, laisvių ir kt., kitaip tariant, pažeidėjo subjektinės teisės susiaurinamos iki tokio lygio, kokiu jis savo veiksmais atsisakė vykdyti jam nustatytas pareigas.

4. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2005 m. gegužės 13 d. nutarimu byloje Nr. 14/02 nurodo, kad „reikia išlaikyti teisingą pusiausvyrą tarp visuomenės ir asmens interesų, užtikrinti viešąjį interesą ir išvengti nepagrįsto asmens teisių ribojimo.“ Šioje situacijoje reikia įvertinti vertybių pusiausvyrą, kur iš vienos pusės yra asmens, padariusio šiurkštų administracinį teisės pažeidimą, vardo, pavardės ir gimimo metu laikinas paskelbimas, o iš kitos pusės grėsmė eismo dalyviu gyvybei, sveikatai ir saugumui bei šių pavojingų visuomenei pažeidimų prevencija ir visuomenės teisė paveikti bei įvertinti tokius pažeidėjų poelgius.

Teisėjų kolegija

k o n s t a t u o j a:

IV.

Apeliacinis skundas netenkintinas.

Pirmosios instancijos teismas iš esmės teisingai įvertino faktines bylos aplinkybes, tinkamai taikė materialinės teisės normas, esminių procesinės teisės normų pažeidimų, kurie būtų lėmę neteisėto ar nepagrįsto sprendimo priėmimą, nėra.

Ginčas kilęs dėl atsakovo priimto individualaus administracinio akto. Atsakovas yra viešojo administravimo institucija, todėl savo veikloje privalo vadovautis Viešojo administravimo įstatymo nuostatomis, tame tarpe šio įstatymo 8 straipsnyje įtvirtintais individualaus administracinio akto bendraisiais reikalavimais – individualus administracinis aktas turi būti pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis.

Atsakovas ginčijamo 2007-02-22 nurodymo Nr.2R-462(2.13) motyvuojamoje dalyje preziumuoja, kad pareiškėjas savo interneto svetainėje ginčo duomenis pateikia iš Kelių eismo taisyklių pažeidimų ir eismo įvykių registro. Kolegija konstatuoja, kad šiai faktinei aplinkybei pagrįsti atsakovas įrodymų nepateikė. Kadangi pareiškėjas neigia ginčo duomenis imantis iš Kelių eismo taisyklių pažeidimų ir eismo įvykių registro ir teigia, jog šie duomenys imami tiesiogiai iš administracinių teisės pažeidimų bylų, o atsakovas nėra paneigęs šių pareiškėjo nurodomų aplinkybių, konstatuotina, kad ginčijamas nurodymas nėra pagrįstas objektyviais duomenimis.

Atsakovas taip pat teigia, kad ginčo duomenis pareiškėjas savo interneto svetainėje skelbė, t.y. tvarkė, tikslais, nesuderinamais su tais tikslais, kuriais šie

duomenys buvo surinkti, t.y. neteisėtai, nesant nė vieno LR Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje nustatyto asmens duomenų teisėto tvarkymo kriterijaus.

Kolegija nesutinka su tokiais argumentais, nes atsakovas pernelyg siaurinamai aiškina įstatymą.

LR Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 6 punktas numato, kad asmens duomenys gali būti tvarkomi, jeigu juos reikia tvarkyti dėl teisėto intereso, kurio siekia duomenų valdytojas arba trečiasis asmuo, kuriam teikiami asmens duomenys, ir jei duomenų subjekto interesai nėra svarbesni. Taigi, įstatymas leidžia tvarkyti asmens duomenis, tame tarpe ir šios bylos ginčo duomenis, esant dviem sąlygoms: jei šie duomenys tvarkomi dėl teisėto intereso ir jei duomenų subjekto interesai nėra svarbesni.

Byloje nustatytos faktinės aplinkybės tvirtina, kad pareiškėjas ginčo duomenis surinko administracinių teisės pažeidimų bylų tyrimo proceso metu. Šių bylų procesą reglamentuoja Administracinių teisės pažeidimų kodeksas, kuriame įtvirtinti Lietuvos Respublikos įstatymų dėl administracinės teisės pažeidimų uždaviniai ir tikslai, tame tarpe užkirsti kelią teisės pažeidimams, auklėti piliečius, kad jie tiksliai ir nenukrypdami laikytųsi Lietuvos Respublikos Konstitucijos bei kitų įstatymų, gerbtų kitų piliečių teises, garbę ir orumą, sąžiningai vykdytų savo pareigas, jaustų atsakomybę visuomenei (ATPK 1 straipsnis). Šio kodekso 6 straipsnis įpareigoja valstybinius organus rengti ir įgyvendinti priemones, kuriomis būtų siekiama užkirsti kelią administraciniams teisės pažeidimams, auklėti piliečius, kad jie būtų didžiai sąmoningi ir drausmingi. Šio kodekso 20 straipsnis nustato, kad administracinės nuobaudos vienas iš tikslų yra auklėti tiek pažeidimą padariusius asmenis, tiek kitus asmenis, kad jie nepadarytų naujų teisės pažeidimų.

Apibendrinant išdėstytas Administracinių teisės pažeidimų kodekso nuostatas konstatuotina, kad kodeksas įpareigoja valstybines institucijas, tame tarpe pareiškėją ne tik aiškintis padarytus teisės pažeidimus bei taikyti atitinkamas sankcijas, tačiau kartu įpareigoja rengti ir įgyvendinti administracinių teisės pažeidimų prevencines priemones. Be to kodeksas kaip vieną iš administracinės nuobaudos tikslų įvardija būtent pažeidimų prevenciją. Akivaizdu, kad prevencinės priemonės, susijusios su paskirtomis administracinėmis nuobaudomis, gali būti parengiamos ir įgyvendinamos administracinių teisės pažeidimų proceso metu surinktos informacijos, tame tarpe ir asmens duomenų, pagrindu. Todėl konstatuotina, kad administracinių teisės pažeidimų prevencija yra vienas iš galimų ir LR Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 6 punkte numatytų teisėtų interesų, dėl kurių galimas asmens duomenų tvarkymas.

Pareiškėjo 2004 04 30 nurodymo Nr. 1-N-8 motyvuojamoji dalis tvirtina, kad sprendimas skelbti asmens duomenis interneto svetainėje priimamas būtent siekiant suaktyvinti auklėjamąją ir prevencinę administracinių teisės pažeidimų bylų proceso vaidmenį bei siekiant, kad tiek pažeidėjai, tiek kiti asmenys nepadarytų naujų teisės

pažeidimų. Todėl konstatuotina, kad pareiškėjas asmens duomenis skelbia interneto svetainėje esant teisėtam interesui ir tai atitinka pirmąją LR Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 6 punkte numatytą sąlygą.

Vertinant ar duomenų subjekto interesai, šiuo konkrečiu atveju trečiųjų suinteresuotojų asmenų, nėra svarbesni nei pareiškėjo deklaruojami tikslai, kolegija pažymi, kad Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2002-10-23 nutarime yra pasisakęs, jog Konstitucijos 22 straipsnyje yra įtvirtintas žmogaus privataus gyvenimo neliečiamumas, kuris apima asmeninio, šeimos ir namų gyvenimo, garbės ir reputacijos neliečiamumą, asmens fizinę ir psichinę neliečiamybę, asmeninių faktų slaptumą, draudimą skelbti gautą ar surinktą konfidencialią informaciją ir kt. Tačiau taip pat pažymėta, jog teisė į privatumą nėra absoliuti. Pagal Konstituciją riboti konstitucines žmogaus teises ir laisves, taigi ir teisę į privatumą, galima, jeigu yra laikomasi šių sąlygų: 1) tai daroma įstatymu; 2) ribojimai yra būtini demokratinėje visuomenėje siekiant apsaugoti kitų asmenų teises bei laisves ir Konstitucijoje įtvirtintas vertybes, taip pat konstituciškai svarbius tikslus; 3) ribojimais nėra paneigiama teisių ir laisvių prigimtis bei jų esmė; 4) yra laikomasi konstitucinio proporcingumo principo.

Pareiškėjo 2004 04 30 nurodymu Nr. 1-N-8 numatyta interneto svetainėje skelbti tik tų asmenų duomenis, kurie padarys pažeidimus, susijusius su transporto priemonių vairavimu esant neblaiviam arba apsvaigusiam nuo narkotikų, vaistų ar kitų svaigųjų medžiagų. Nors ATPKTiesiogiai nėra įtvirtinta tokia teisinė kategorija kaip šiurkštus administracinės teisės pažeidimas, tačiau teisinėje praktikoje transporto priemonių vairavimas esant neblaiviam arba apsvaigusiam nuo narkotikų, vaistų ar kitų svaigųjų medžiagų, vertinamas kaip itin šiurkštus Kelių eismo taisyklių bei Administracinių teisės pažeidimų kodekso pažeidimas, už kurių padarymą taikomos vienos iš griežčiausių ATPK numatytų sankcijų, nes minimi pažeidimai sukelia didelę ir tiesioginę grėsmę eismo dalyvių gyvybei, sveikatai ir saugumui. Taigi nagrinėjamoje byloje vertinant vertybių pusiausvyrą, kur iš vienos pusės yra asmens, padariusio šiurkštų administracinę teisės pažeidimą, asmens duomenų trumpalaikis paskelbimas (pagal pareiškėjo 2004 04 30 nurodymo Nr. 1-N-8 2 punktą duomenys skelbiami vieną mėnesį), o iš kitos pusės grėsmės eismo dalyvių gyvybei, sveikatai ir saugumui prevencija, kolegija daro išvadą, kad šiuo atveju asmens teisė į privatumą neatsveria visuomenės intereso vykdyti šiurkščių Kelių eismo taisyklių pažeidimų prevenciją. Dėl to konstatuotina, kad nagrinėjamoje teisinėje situacijoje yra ir antroji LR Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 6 punkte numatyta sąlyga - duomenų subjekto interesai nėra svarbesni nei teisėtas interesas.

Atsakovo motyvai dėl pirmosios instancijos teismo sprendimo prieštaravimo Europos žmogaus teisių teismo praktikai, atmetami kaip nepagrįsti, nes atsakovo apeliaciniame skunde išdėstyti bylų pavyzdžiai savo faktinėmis aplinkybėmis iš esmės skiriasi nuo nagrinėjamos bylos.

Kolegija sutinka su atsakovo argumentais, kad pirmosios instancijos teismas nepagrįstai nurodė, jog duomenys apie asmens padarytą administracinę teisės

pažeidimą (įvykdyto administracinio teisės pažeidimo laikas ir vieta, nustatytas neblaivumo (girtumo) laipsnis, ATPK straipsnis, numatantis atsakomybę už padarytą administracinę teisės pažeidimą, už šį pažeidimą taikytą sankciją), nelaikytini asmens duomenimis, kai pateikiant šiuos duomenis nurodomas ir konkretus pažeidimą padaręs asmuo. Tokie duomenys LR Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo 2 straipsnio 1 dalies pagrindu pripažintini asmens duomenimis. Tačiau šis netinkamas faktinių aplinkybių įvertinimas, atsižvelgiant į aukščiau nurodytus apeliacinės instancijos teismo argumentus, nesudaro pagrindo pripažinti pirmosios instancijos teismo sprendimą nepagrįstu.

Esant išdėstytoms aplinkybėms konstatuotina, kad atsakovo 2007-02-22 nurodymas Nr.2R-462(2.13) neatitinka Viešojo administravimo įstatymo 8 straipsnio 1 dalies reikalavimų, jis nėra pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) bei teisės aktų normomis, todėl pirmosios instancijos teismas pagrįstai jį panaikino. Pirmosios instancijos teismo sprendimas iš esmės teisėtas ir pagrįstas, jį naikinti apeliaciniame skunde išdėstytais argumentais pagrindo nėra.

Teisėjų kolegija, vadovaudamasi Administracinių bylų teisenos įstatymo 140 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 145 straipsniu,

n u t a r i a :

Apeliacinį skundą atmesti.

Vilniaus apygardos administracinio teismo 2007 m. birželio 26 d. sprendimą palikti nepakeistą.

Nutartis neskundžiama.

Teisėjai

Laimutis Alechnavičius

Ričardas Piličiauskas

Vaida Urmonaitė